

[Aksel Møller.]

disse organisationer får et eksklusivt monopol. Vi vil modsætte os, at de disponerer over udførselstilladelser, som efter vor mening bør være en offentlig forvaltning underkastet. Hvis den højtærede minister vil bruge den måned, der nu er levnet, til at sørge for, at retten til meddelelse af disse udførselstilladelser stadigvæk ligger i ministeriet, vil han have god gavn af den forlængelse, der nu bliver tale om.

Vi vil modsætte os, at privatretlige organisationer kan pålægge enkelte varer afgifter, enten det så er med virkning for indenrigs- eller udenrigshandel, og vi vil modsætte os, at de på forhånd kan disponere over fondsmidler, som er opsamlet i kraft af loven, når deres disposition herover skænker dem mulighed for at bruge dem imod andre erhvervsdrivende i landet, og vi vil modsætte os, at de indgår som almindelig driftskapital i stedet for stadig at være et reguleringsbeløb, hvis fordeling statsmagten drager omsorg for, og hvis endelige mission er i et faldende marked at sikre en så høj afregningspris som muligt.

Jeg kan endvidere til det ærede medlem hr. Hans Pinstrup — sige, at jeg erkender, at landbruget bør søge beskyttelse imod, at købmandsskab viser sig som et underbud af de priser, landbrugets organisationer selv kan opnå, men jeg tror, at man nu af agitatoriske grunde lægger hele dette synspunkt op i en sfære, hvor det ikke hører hjemme.

Før krigen lå — og det er vist for resten stort set stadigvæk tilfældet — ca. halvdelen af landets smørekseport i hænderne på private eksportører. Dengang nød vi også fordelene af at modtage en overpris. Vi begrandede denne overpris med overlegenhed i kvalitet, men sandheden er dog egentlig den, at der også andre steder produceredes smør, som ikke var så meget ringere, at det med rette kunne begrunde denne prisforskelle. Nej, den skabtes efter min opfattelse af en dygtig købmandsstands vellykkede forsøg på at indarbejde en dansk vare på udenlandske markeder — en god vare, bevares, en vare, det var let at tale for.

Nuvel, de moderne handelsvilkår berettiger formelt landbrugets ængstelse for et underbud, og jeg vil derfor anse det for ganske naturligt, om der fandtes en landbrugsorganisation, der fastsatte de minimumspriser, under hvilke der ikke måtte handles. Hvis de indskrænkede sig dertil, ville de, såvidt jeg kan se, ikke lægge nogen urimelig hindring i vejen for det frie købmandsskab. Sålænge udførslen af hensyn til

de tosidede handelstraktater stadig må foregå i bestemte kanaler, må udførselstilladelser og dispositionsret over penge bestemt til udligning af svingende afregningsmuligheder være statslige anliggender. Alene fastsættelse af minimumspriserne burde være en opgave, som landbrugets organisationer beskæftigede sig med.

Dette er baggrunden for mit partis medvirken til i endnu en måned at leve under den nugældende lovgivning. Hvad skal så denne måned bruges til? Det må være opgaven, forekommer det mig, i løbet af marts måned at fortsætte arbejdet i det af folkettingen nedsatte udvalg for endnu en gang at prøve at finde andre udveje end den, vi nu ser åbne sig for os, og hvis det viser sig håbløst, vil vi søge at benytte den vundne tid til at borttrykke bestemmelser i de foreslåede vedtægter, som strider mod de retningslinier, jeg her har givet udtryk for, og jeg stiller på mit partis vegne forslag om, at folketingsudvalget i henhold til den mulighed, som forretningsordenen åbner, også i den kommende tid fortsætter sit arbejde med denne lov.

Aage Fogh: Jeg skal til indledning gøre den bemærkning, at jeg på mit partis vegne kan anbefale det foreliggende forslag, hvorefter loven forlænges.

Dernæst skal jeg gøre et par bemærkninger om udvalgets arbejde. Det var udvalgets opgave at søge tilbunds i alle de klager, der forelå, over landbrugsministerielle eksportudvalg, og klagerne var mange, men det viste sig i en lang række tilfælde, at de, der klagede, ikke var villige til at lægge kortene på bordet, altså ved hjælp af dokumentation at underbygge deres klage over, at de var blevet uretfærdigt behandlet. Der var dog enkelte af dem, der gav møde i udvalget, der var villige til at stille deres materiale til rådighed, og jeg skal ikke nægte, at det er min helt bestemte opfattelse efter de oplysninger, vi har fået fra enkelte sider, at disse ministerielle udvalg ved fastsættelse af eksportafgifter o. lign. har pålagt enkelte producenter af eksportvarer en sådan afgift, at eksporten bliver af meget tvivlsom værdi for dem.

Jeg kan heller ikke undlade overfor den højtærede landbrugsminister at beklage mig over, at den forespørgsel, vi sendte fra udvalget den 3. februar for at få nærmere oplysning angående osteeksportudvalgets behandling af en af vore medborgere, først er besvaret den 28. februar, når det landbrugsministerielle eksportudvalg vidste, at loven udløb pr. 1. marts. Det forekommer mig at